

Guide till mallstadgar för:

Golfklubb med driftsaktiebolag
(GolfAB) i koncernförhållande.

Kommentarer
och förklaringar
till paragrafer
och bilagor.

Svenska
Golfförbundet

Inledning

Svenska Golfbundet (SGF) ställer krav på att Golfklubbar med medlemskap i SGF håller sina stadgar uppdaterade baserat på gällande Mallstadgar för golfklubb.

SGF:s mall baseras i sin tur på Riksidrottsförbundets (RF) stadgemall för idrottsföreningar (senast uppdaterade jan 2022).

För att anpassa mallen till hur organiseringen ser ut i Golsverige har SGF under 2022 tagit fram tre olika versioner:

1. Mallstadgar för Golfklubb utan avtal med driftsaktiebolag
2. Mallstadgar för Golfklubb med driftsaktiebolag (GolfAB) i koncernförhållande. **Denna guide!**
3. Mallstadgar för Golfklubb med externägt driftsaktiebolag (BanAB)

Dessa nya mallstadgar ersätter i sin helhet tidigare mallstadgar.

Därför behövs stadgar

Stadgarna utgör fundamentet för en förening. Genom stadgarna kommer medlemmarna överens om vad för slags verksamhet föreningen ska driva, hur det ska ske, hur beslut ska fattas, vilka rättigheter och skyldigheter medlemmarna ska ha gentemot varandra och föreningen, hur verksamheten ska redovisas samt inte minst hur årsavgifterna ska utformas och bestämmas.

En förening som vill bedriva golf och därför vara medlem i SGF, måste anta stadgar som följer RF:s och SGF:s krav och bestämmelser.

Som medlem i SGF är klubben skyldig att följa RF:s stadgar, SGF:s stadgar, SGF:s tävlingsbestämmelser samt övriga föreskrifter och beslut utfärdade av RF och SGF.

Så använder du denna guide

Kommentarerna och förklaringarna i den här guiden syftar till att på ett mer lättläst sätt utveckla innebörden av stadgetexten, beskriva bakgrunden och i vissa fall förklara varför vissa frågor inte regleras genom mallstadgarna.

Guiden innehåller också ett avsnitt om Golfklubbens styrning av GolfAB och avslutas med en mall för bolagsordning i GolfAB som klubben kan använda.

Följer du guiden säkerställer du att klubbens stadgar uppfyller RF:s och SGF:s krav och bestämmelser, samtidigt som du får vägledning i att anpassa innehållet för just din klubb.

Så här gör du:

1. Välj först de mallstadgar som passar utifrån hur just din golfklubb är organiserad och ladda ner dem som worddokument.
2. Ladda ner guiden som hör till de mallstadgar du har valt. (Obs! Denna guide gäller för Mallstadgar för Golfklubb med GolfAB i koncernförhållande.)
3. Uppdatera den nedladdade mallen, med stöd av guiden, för att skapa din golfklubbs stadgar.

Tips! Skriv gärna ut hela guiden och ha bredvid dig medan du gör mallstadgarna till klubbens egna. Den ger dig vägledning i hur du klubbanpassar varje avsnitt och paragraf.

Så använder du mallstadgarna

Mallstadgarna ska ses som en ram för hur golfklubben ska utforma och formulera sina egna stadgar. Syftet är att ge klubben ett fungerande redskap som garanterar att ni uppfyller alla grundläggande krav som ställs på en svensk idrottsförening via RF:s stadgar och rättspraxis, men också specifikt för medlemskapet i SGF.

Det går inte att bara kopiera mallstadgarna och spara ner dem som klubbens egna. Du måste gå igenom sida för sida och anpassa så att de passar din golfklubb.

Förklaringar till markeringar i malldokumentet

När du laddar ner mallstadgarna kommer du se att texten i worddokumentet kan vara markerad på tre olika sätt:

Paragrafer och bestämmelser som är markerade på detta sätt, med ett rött streck i vänsterkanten, **får inte omformuleras**. De måste finnas med i golfklubben stadgar då de är tvingande, antingen från RF:s sida gentemot alla idrottsföreningar eller från SGF:s sida genom bestämmelser som gäller specifikt för golfklubbar.

Text som är skriven på detta sätt, med blå bottenplatta och indrag, är förslag till alternativa och/eller kompletterande skrivningar. Läs igenom all text som är formaterad på detta sätt och **ta bort om det inte gäller för din klubb**.

Alla ställen i mallstadgarna som markeras i gult [X] betyder att **du ska fylla i** det som gäller för just din golfklubb.

Text som är skriven utan särskild markering är paragrafer och bestämmelser som **bör tas med** i din golfklubbs stadgar. Det finns dock utrymme för att omformulera och komplettera. Du kan också ta bort bestämmelser som inte är aktuella, t.ex. att kommittéverksamhet saknas.

Du kan också välja att i era stadgar använda andra namn och beteckningar på det som i mallstadgarna kallas "Golfklubben", "GolfAB" och "Golfkoncernen". Huvudsaken är att användningen görs konsekvent och korrekt.

Uppdatera, besluta och skicka in

När du är klar med uppdateringarna ska du ta bort den nuvarande förstasidan (med SGF:s logotyp och namnet på mallen) i din golfklubbs slutliga version.

Du ska också rensa dokumentet från alla specialmarkeringar av texten enligt ovan. Det kan du göra i Word genom att markera texten och ändra formatmall till exempelvis "Normal_paragraftext" eller "Punktlista".

Den slutliga versionen beslutas sedan på klubbens årsmöte. Därefter ska stadgarna skickas till SGF och det golfdistriktsförbund (GDF) som klubben tillhör för kännedom.

SGF har rätt att påkalla ändring av stadgarna om de strider mot överordnade stadgar, bestämmelser och beslut eller på annat sätt anses vara olämpliga.

Innehållsförteckning

Inledning	2
Innehållsförteckning	5
Genomgång kapitel och paragrafer	7
Övergripande	7
1 kap Organisation.....	8
Förklaring till 1 §: Ändamål.....	8
Förklaring till 2 §: Namn och hemort (säte)	9
Förklaring till 3 §: Sammansättningen	9
Förklaring till 4 §: Tillhörighet.....	9
Förklaring till 5 §: Beslutande organ.....	9
Förklaring till 6 §: Verksamhets- och räkenskapsår	10
Förklaring till 7 §: Firmateckning.....	10
Förklaring till 8 §: Stadgetolkning	10
Förklaring till 9 §: Stadgeändring	10
Förklaring till 10 §: Upplösning av Golfklubben	11
Förklaring till § 11: Redovisning av verksamheten	11
2 kap Golfanläggningen och golfbanan	13
Förklaring till 1 §: Golfkoncernen.....	13
Förklaring till 2 §: Golfanläggningen.....	13
Förklaring till 3 §: Tränarverksamheten	13
Förklaring till 4 §: Golfshop och träningsområden	14
Förklaring till 5 §: Restaurangverksamheten	14
Förklaring till: [x]verksamheten [annan idrott].....	14
Förklaring till 6 §: Förfogande över Golfkoncernens tillgångar	14
Förklaring till 7 §: Nyttjande och tillgång till Golfbanan och Golfanläggningen	15
3 kap Golfklubbens medlemmar.....	16
Förklaring till 1 §: Medlemskap.....	16
Förklaring till 2 §: Rättigheter och skyldigheter	18
Förklaring till 3 §: Medlemskategorier och avgifter till Golfklubben och GolfAB.....	19
Förklaring till 4 §: Deltagande i den idrottsliga verksamheten	21
Förklaring till 5 §: Utträde	22
Förklaring till 6 §: Uteslutning	22
Förklaring till 7 §: Överklagande.....	23
Förklaring till 8 §: Medlemskapets upphörande	23
4 kap Årsmöte och extra årsmöte	24
Inledning.....	24
Fysiska och digitala årsmöten.....	25

Förklaring till 1 §: Tidpunkt och kallelse	26
Förklaring till 2 §: Proposition och motion	27
Förklaring till 3 §: Sammansättning och beslutsförhet	27
Förklaring till 4 §: Rösträtt samt yttrande- och förslagsrätt.....	27
Förklaring till 5 §: Ärenden vid årsmötet.....	28
Förklaring till 6 §: Valbarhet.....	29
Förklaring till 7 §: Extra årsmöte	30
Förklaring till 8 §: Beslut och omröstning.....	31
Förklaring till 9 §: Ikraftträdande.....	31
Förklaring till 10 §: Protokoll.....	31
5 kap Valberedning.....	32
Förklaring till 1 §: Sammansättning	32
Förklaring till 2 §: Åligganden	32
6 kap Revision	33
Förklaring till 1 §: Sammansättning	33
Förklaring till 2 §: Åligganden	33
7 kap Styrelsen.....	34
Förklaring till 1 §: Sammansättning	34
Förklaring till 2 §: Åligganden	34
Förklaring till 3 §: Kallelse, beslutsförhet och omröstning.....	35
Förklaring till 4 §: Delegering av beslutanderätten	36
8 kap Klubbens organisation i övrigt.....	38
Golfklubbens styrning av GolfAB	39
Övergripande.....	39
Styrning av Golfkoncernen.....	39
Om det finns flera ägare (minoritetsägare) i GolfAB	41
Mall för bolagsordning i GolfAB	42
Bolagsordning GolfAB.....	43
1 § Företagsnamn.....	43
2 § Säte	43
3 § Verksamhet.....	43
4 § Aktiekapital	43
5 § Antal aktier.....	43
6 § Styrelse.....	43
7 § Revisorer.....	43
8 § Kallelse.....	44
9 § Ärenden på årsstämma	44
10 § Räkenskapsår.....	44

Genomgång kapitel och paragrafer

Övergripande

Dessa mallstadgar är till för en golfklubb som äger och driver verksamhet i ett majoritetsägt dotterbolag (GolfAB). Tillsammans utgör Golfklubben och GolfAB en Golfkoncern.

Mallstadgarna utgår från att Golfklubben kan och ska styra GolfAB utan inskränkningar. Så må inte vara fallet om det finns flera ägare till GolfAB. Mallstadgarna kan då behöva justeras på ett par punkter vad gäller bl.a. hanteringen på årsmötet av spelavgifterna. Läs mer om detta i avsnittet "Golfklubbens styrning av GolfAB" och *Om det finns flera ägare (minoritetsägare) i GolfAB*.

Stadgarna innehåller en modell för hur medlemmarna ska kunna utöva ett inflytande över verksamheten i såväl Golfklubben som GolfAB. Årsmötet i golfklubben ska fortsatt vara det högsta beslutande organet för all verksamhet oavsett om den formellt drivs i föreningen (Golfklubben) eller aktiebolaget (GolfAB).

På årsmötet ska medlemmarna t.ex. fatta beslut om alla stadgeenliga avgifter inklusive spelavgiften som tillhör GolfAB. Rent formellt görs detta genom att årsmötet beslutar om att ge styrelsen i direktiv att i egenskap av ägare till GolfAB genomföra besluten i GolfAB (på bolagsstämman eller i styrelsearbetet).

Den föreningsrättsliga strukturen för Golfklubben regleras i 1 kap. Koncernförhållandet med GolfAB regleras i 2 kap 1 §. Golfanläggningen och alla underliggande verksamheter regleras i 2 kap.

Innehållet i första och andra kapitlen ska ge medlemmarna en helhetsbild av vilka verksamheter som drivs i klubbens eller annans regi på golfanläggningen.

Kommentarer och förklaringar i detta dokument syftar till att på ett mer lättläst sätt utveckla innebörden av stadgetexten, beskriva bakgrunden och i vissa fall förklara varför vissa frågor inte regleras genom mallstadgarna.

1 kap Organisation

Förklaring till 1 §: Ändamål

Golfklubben måste inleda beskrivningen i första stycket med att det övergripande ändamålet för *golfklubben* är just att bedriva *idrotten golf*.

Eftersom det kan diskuteras om begreppet golf även ska inkludera varianter på "traditionellt golfspel", t.ex. footgolf, simulatorgolf och hickorygolf, har golf formulerats i mallstadgarna som "... *idrotten golf enligt definition i Svenska Golfförbundets stadgar*".

Definitionen i SGF:s stadgar ändrades och utökades genom beslut på Förbundsmötet 2022. Numera omfattar den inte bara "traditionell golf" utan även footgolf och golfspel i simulatormiljö. Hickorygolf, speedgolf och spel på korthålsbana anses enligt underlaget till beslutet på Förbundsmötet ingå i "golf".

För att kunna utöva idrotten golf kan golfklubben även behöva bedriva sidoverksamheter som inte är direkt kopplade till utövandet av idrotten. Dessa verksamheter listas i 2 kap men en hänvisning bör tas med i ändamålsparagrafen 1 kap 1 §: "*I ändamålet ovan inryms också att tillhandahålla en golfanläggning och bedriva verksamheter enligt 2 kap.*".

Med denna komplettering inryms att Golfklubben ska ha tillgång till egen golfbana men också att etablerade sidoverksamheter som klubbhusrestaurang och golfshop ska finnas på anläggningen (se mer under 2 kap).

Om Golfklubben även bedriver andra idrottsverksamheter, t.ex. skidor, padel, gym eller tennis, ska dessa redovisas som ett kompletterande andra stycke. Detta gäller förutsatt att Golfklubben:

- svarar för investeringen i anläggning/utrustning (exempel: byggt eller ska bygga en padelbana), eller
- upptar intäkter och kostnader för denna idrottsverksamhet i Golfklubbens eller GolfAB:s årsredovisning (exempel: avgifter från spel på padelbanan eller från skidåkning).

Notera: en förening får bara bedriva den idrottsverksamhet som finns angiven i ändamålsbeskrivningen. En golfklubb som vill utöka verksamheten med t.ex. ett permanent skidspår måste ändra ändamålsbeskrivningen senast på det årsmöte som ska fatta beslut om investeringen i skidspåret [se beslut RIN 675/20-15].

Annan idrottsverksamhet än golf som Golfklubben erbjuder sina medlemmar inom ramen för den organiserade klubbverksamheten, men i andra lokaler än Golfkoncernens egna lokaler behöver inte tas med i ändamålsbeskrivningen. Exempel: Juniorkommitténs innebandyträning i kommunens idrottshall eller seniorkommitténs gympapass hos Friskis & Svettis.

Förklaring till 2 §: Namn och hemort (säte)

Golfklubbens hemort (säte) styr tillhörigheten till Golfdistriktsförbund (GDF). Golfklubben kan bara vara medlemmar i ett GDF, men ha spelplatser och verksamheter i flera distrikt.

Med golfklubbens hemort, och därmed kommun, menas den ort som föreningen utgår ifrån. Normalt handlar det om den ort där golfanläggningen är belägen, styrelsen träffas och årsmötet genomförs på. Hemorten (kommun) ska anges i samband med att föreningen ansöker om medlemskap till RF/SGF och i ansökan till Skatteverket om organisationsnummer.

Förklaring till 3 §: Sammansättningen

Golfklubben får endast ha fysiska personer som medlemmar. Ett företag kan inte beviljas medlemskap i Golfklubben.

Om Golfkoncernen säljer sponsorpaket som innehåller medlemskap och spelrätt måste medlemskapet kopplas till en fysisk person utsedd av sponsorn.

Förklaring till 4 §: Tillhörighet

Golfklubben söker och blir medlem i Svenska Golf förbundet (SGF). Genom detta medlemskap blir klubben

- medlem i ett Golfdistriktsförbund (GDF) baserat på geografisk tillhörighet (kommun),
- medlem i ett RF-SISU-distrikt enligt geografisk tillhörighet (kommun), och
- ansluten (inte medlem) till Sveriges Riksidrottsförbund (RF).

Eftersom dessa medlemskap och anslutningar innehåller rättigheter och skyldigheter och bundenhet av stadgar, bestämmelser och beslut för Golfklubben och i förlängningen dess medlemmar, måste tillhörigheterna anges i stadgarna. Golfklubben behöver däremot inte ange medlemskap i andra föreningar som inte har en direkt relation till idrottsverksamheten, t.ex. ett arbetsgivarförbund även om den relationen innebär skyldigheter för Golfkoncernen.

Förklaring till 5 §: Beslutande organ

Golfklubbens beslutande organ är alltid årsmötet, extra årsmöte och styrelsen i denna ordning. Styrelsen företräder golfklubben mellan årsmötena.

Notera: Stadgarna innehåller få detaljerade bestämmelser om gränsdragningen mellan styrelsens rätt att fatta beslut och årsmötets exklusiva rätt. Större frågor av ekonomisk eller verksamhetsmässig art måste alltid beslutas på årsmötet. Medlemmarna kan också genom motioner ta upp frågor till beslut på årsmötet som annars hade fallit inom

styrelsens ansvarsområde och befogenhet. Beslut som styrelsen fattat underhand kan alltid kommuniceras öppet och tas upp av styrelsen för definitivt beslut på årsmötet.

Årsmötets exklusiva rätt att fatta beslut framgår av 1 kap 9, 10 och 2 kap 6 §§.

Förklaring till 6 §: Verksamhets- och räkenskapsår

SGF rekommenderar att verksamhetsår och räkenskapsår sammanfaller. Det underlättar för bl.a. avgiftshanteringen och årsredovisningen.

Rent stadgemässigt finns det dock inget hinder mot att räkenskapsåret avslutas exempelvis på hösten (så kallat brutet räkenskapsår). Ett brutet räkenskapsår börjar alltid den första dagen i valfri månad och omfattar 12 månader. SGF rekommenderar vidare att GolfAB:s verksamhets- och räkenskapsår sammanfaller med Golfklubbens.

Förklaring till 7 §: Firmateckning

Observera att klubbchef inte har en automatisk rätt att teckna firma för den löpande förvaltningen motsvarande VD i aktiebolag. Styrelsen måste på det årliga konstituerande mötet fatta beslut om att klubbchefen (eller annan person) har rätt att teckna firman, och hur långt denna befogenhet sträcker sig (verksamhet, belopp m.m.).

Förklaring till 8 §: Stadgetolkning

Årsmötet, eller i "trängande fall" styrelsen kan fatta beslut om hur en paragraf i stadgarna ska tolkas.

Observera att stadgarna även kan bli föremål för juridisk prövning om det uppstår en tvist mellan medlem och klubb.

Förklaring till 9 §: Stadgeändring

Några viktiga principer:

- Stadgeändringar kan bara beslutas av Årsmötet. Det räcker alltså med ett beslut på ett Årsmöte eller ett extra Årsmöte. Mallstadgarna ställer inte krav på att beslut om stadgeändringar fattas på två varandra följande möten med visst antal månader förflutna mellan mötena som en del klubbar valt att införa.
- För beslut krävs stöd från minst 2/3 av antalet lämnade röster på Årsmötet. Klubben kan besluta om en mer restriktiv gräns, t.ex. 3/4 av antalet lämnade röster på Årsmötet. Observera att kravet måste ställas i relation till antalet lämnade röster och inte till antalet röstberättigade medlemmar i klubben.
- Beslutet på Årsmötet träder i kraft direkt efter mötets avslutande. Årsmötet kan dessutom besluta om ett "omedelbart ikraftträdande", t.ex. vid en ändring av stadgarna som påverkar kommande punkter på dagordningen.

- Förslag till ändring av stadgarna får lämnas av medlem genom en motion, eller av styrelsen genom en proposition.
- Förslag till ändring av stadgarna måste vara med i föredragningslistan med möteshandlingarna till årsmötet.
- Efter beslut om stadgeändring ska det uppdaterade stadgedokumentet alltid insändas till SGF och GDF för kännedom. SGF ska inte granska eller godkänna de ändrade stadgarna – dessa träder i kraft senast efter mötets avslutande, om inte annat särskilt datum för ikraftträdande beslutats.
- SGF har rätt att påkalla ändring av stadgarna om de ändrade stadgarna innehåller en eller flera paragrafer som är i strid mot överordnade stadgar, bestämmelser och beslut eller på annat sätt anses vara olämpliga.

Förklaring till 10 §: Upplösning av Golfklubben

Några viktiga principer:

- Med "upplösning" menas att Golfklubben upplöses genom beslut om avveckling, dvs inte efter en konkurs.
- Verksamheten i Golfklubben upphör i och med beslutet om upplösning.
- Förslag att upplösa Golfklubben får lämnas av medlem genom en motion eller av styrelsen genom en proposition.
- Förslag att upplösa Golfklubben måste vara med i föredragningslistan med möteshandlingarna till årsmötet.
- Årsmötet beslutar om upplösning av Golfklubben. Det räcker alltså med ett beslut på ett Årsmöte eller ett extra Årsmöte.
- För beslut krävs stöd från minst 2/3 av antalet lämnade röster på Årsmötet.
- Golfklubbens nettotillgångar efter slutlig reglering av samtliga skulder och förpliktelser ska användas till ett bestämt golffrämjande ändamål som ska omfattas och framgå av årsmötets beslut. I denna reglering ingår också ägandet av aktierna i GolfAB.
- Årsmötet ska även besluta om var Golfklubbens handlingar m.m. ska arkiveras t.ex. i folkrörelsearkiv eller motsvarande.
- Kopia av årsmötets protokoll, revisionsberättelse samt balans- och resultaträkningar, ska omedelbart efter årsmötet skickas till SGF.

Förklaring till § 11: Redovisning av verksamheten

Mallstadgarna ställer mer långtgående krav på den ekonomiska redovisningen i Golfklubben och Golfkoncernen än vad som krävs enligt lag eller praxis för idrottsföreningar.

Anledningen till detta är att Golfklubbarna normalt har ett mycket större ekonomiskt ansvar än andra idrottsföreningar. Genomsnittlig balansomslutning och omsättning är betydligt högre. Det följer bl.a. med ägandet och driften av golfanläggningarna och att golfklubbarna lagt en stor del av verksamheten i egenägda aktiebolag. Medlemmarna bidrar också med omfattande årliga avgifter och vid behov också med kapitaltillskott.

Genom mallstadgarna klargörs det att Golfklubben är bokföringspliktig och ska följa god redovisningssed enligt bokföringslagens bestämmelser. Det innebär att styrelsen ska löpande kunna följa klubbens ekonomiska status enligt en resultat - och balansräkning. Kravet på insyn och transparens är stort.

Eftersom Golfklubben och GolfAB utgör en Golfkoncern (se 2 kap. 1 §) måste klubben enligt årsredovisningslagen och mallstadgarna upprätta en årsredovisning.

Men, mallstadgarna ställer större krav än så för Golfkoncernen. Golfklubben ska i egenskap av moderförening för koncernen konsolidera Golfklubb och GolfAB i en koncernredovisning:

- tillämpa reglerna för en koncernredovisning fullt ut,
- årligen sammanfatta såväl Golfklubbens som koncernens verksamhet i en skriftlig verksamhetsberättelse inklusive resultat- och balansräkning för koncernen,
- upprätta en årsredovisning för Golfklubben med förvaltningsberättelse, balans- och resultaträkning med noter till dessa samt kassaflödesanalys, samt
- upprätta en årsredovisning för GolfAB med förvaltningsberättelse, balans- och resultaträkning med noter till dessa samt kassaflödesanalys.

När Golfklubben tillämpar reglerna för koncernredovisning frivilligt är dialogen med revisorn viktig så redovisningen sker i enlighet med bestämmelser i bland annat årsredovisningslagen och kompletterande regler utgivna av Bokföringsnämnden.

2 kap Golfanläggningen och golfbanan

Förklaring till 1 §: Golfkoncernen

Namn och organisationsnummer ska anges för GolfAB. Om Golfklubben har mer än ett dotterbolag ska även det/dessa anges och beskrivas.

GolfAB är det bolag som ska uppbära intäkterna från spelet på golfbanan, dvs spelavgifter från medlemmarna och greenfee från gäster och företag.

Ändamålet för GolfAB måste inrymmas i ändamålet för Golfklubben enligt 1 kap 1 § och 2 kap 2 §-. Syftet med koncernstrukturen är att GolfAB ska driva delar av den verksamhet som annars hade drivits i Golfklubbens regi. Rent faktiskt och skatterättsligt handlar det om idrottsverksamhet i vid mening.

Exempel på ändamålsskrivning för GolfAB (anges i bolagsordningen): Bolaget ska bedriva golfverksamhet innefattande skötsel av golfbanor och fastigheter, golfträning, uthyrning av lokaler och inventarier till restaurang och affärsverksamhet samt därmed förenlig verksamhet.

Tillsammans utgör Golfklubben och GolfAB en koncern som i mallstadgarna benämns *Golfkoncernen*.

I klartext innebär detta att GolfAB inte kan ha en vidare eller mer omfattande ändamålsskrivning i bolagsordning än vad Golfklubben har som moderförening i koncernen.

Förklaring till 2 §: Golfanläggningen

Paragrafen ska ge en övergripande samlad bild av den golfanläggning som Golfkoncernen förfogar över.

Stadgarna gör ingen skillnad mellan Golfklubben och GolfAB, dvs det behöver inte av stadgarna framgå om föreningen eller bolaget är formell ägare till respektive fastighet mm. Det ska däremot anges om Golfkoncernen äger eller arrenderar mark och äger eller hyr byggnader.

Även eventuellt andra idrotter som utövas på anläggningen (t.ex. padelbana) ska redovisas i 2 §.

Förklaring till 3 §: Tränarverksamheten

Det framgår av ändamålsbeskrivningen i 1 kap 1 § att Golfklubben ska bedriva idrottslig verksamhet vilket självfallet inkluderar såväl träning som tävling. Det är därför underförstått i mallstadgarna att Golfklubben – idrottsföreningen – har fast tillgång till tränare (golfpro) på Golfanläggningen.

Huvudregeln enligt mallstadgarna är att tränaren är anställd i golfklubben. Paragrafen ger Golfklubben rätt att avtala om att tränaren i stället ska vara anställd i GolfAB eller att tränaren ska vara egenföretagare. Ett byte mellan anställning och entreprenad (vice versa) kan vara en fråga för årsmötet att ta ställning till, men båda varianterna ryms i mallstadgarna.

Förklaring till 4 §: Golfshop och träningsområden

Det framgår av ändamålsbeskrivningen i 1 kap 1 § att Golfklubben ska bedriva ett antal verksamheter som är nära relaterade till idrotten golf. Driften och tillhandahållet av en golfshop är exempel på sådan verksamhet.

Eftersom hela eller del av träningsområdet (drivingrange) kan arrenderas ut till exempelvis golftränarens aktiebolag ingår även träningsområden i denna paragraf.

Golfklubben har rätt att välja om golfshopen och träningsområdena ska drivas av Golfkoncernen eller i annan extern regi (t.ex. golftränarens aktiebolag).

Förklaring till 5 §: Restaurangverksamheten

Driften och tillhandahållet av restaurang- och kioskverksamhet på Golfanläggningen är ytterligare exempel på sådan verksamhet som ska omfattas av ändamålsbeskrivningen i 1 kap 1 §.

Golfklubben har rätt att välja om verksamheten ska bedrivas inom Golfkoncernen eller i annan extern regi. Ett byte mellan restaurangdrift i Golfkoncernen eller på entreprenad (vice versa) är en fråga för årsmötet att ta ställning till, men båda varianterna ryms i mallstadgarna.

Förklaring till: [x]verksamheten [annan idrott]

Här ska ytterligare eventuell idrottsrelaterad verksamhet redovisas, i en ny paragraf. Det som anges i 2-5 och eventuell ny 6 §§ blir en del av definitionen av Golfklubbens ändamål i 1 kap 1 §.

Förklaring till 6 §: Förfogande över Golfkoncernens tillgångar

Paragrafen omfattar inte bara Golfklubbens tillgångar utan även tillgångar som ägs av GolfAB. Avsikten är att årsmötet, och inte styrelsen i Golfklubben eller GolfAB, ska fatta alla beslut som rör överlåtelse, inteckning eller pantsättning av Golfkoncernens fasta egendom. Detsamma gäller beslut om att upplåta nyttjanderätt i sådan egendom, utom ifall då det gäller del av ett hus.

För beslut krävs stöd från minst 2/3 av antalet lämnade röster på Årsmötet.

Förklaring till 7 §: Nyttjande och tillgång till Golfbanan och Golfanläggningen

Paragrafen reglerar några för verksamheten mycket viktiga frågor om rätten att spela på banan, beslut om greenfeeavgifter och bokningsregler.

Huvudregeln i en golfkoncern är att GolfAB utfärdar rätten att få spela på golfbanan, och därmed har rätten att motta årliga spelavgifter från medlemmar och gäster.

En fundamental förutsättning för medlems rätt till spel är att samtliga beslutade och stadgade årsavgifter är betalda. Därtill kan klubben även ställa krav på att medlem ska inneha en spelrätt utfärdad av GolfAB och att medlemmen ska vara antecknad innehavare i GolfAB:s spelrättsregister.

Gästspelare ska erlägga greenfee som gäller för spel på Golfanläggningen.

GolfAB kan även medge andra personer rätt att spela på Golfanläggningen, t.ex. spelare som innehar utmärkelser, introduktionskort eller ingår i andra utbyten som Golfkoncernen deltar i.

Några ytterligare viktiga principer:

- Styrelsen i GolfAB beslutar om avgifter för greenfeespel
- Styrelsen i GolfAB beslutar om övriga villkor för bokning och spel på Golfbanan.

3 kap Golfklubbens medlemmar

Förklaring till 1 §: Medlemskap

Paragrafen innehåller flera ändringar och tillägg till vad som gällt i tidigare mallstadgar.

- Medlemskapet gäller enbart i relation till Golfklubben.
- Det finns inte någon automatisk rätt att få bli medlem. Samtidigt måste golfklubben uppfylla det grundläggande öppenhetskriteriet som finns i idrottsrörelsen och också krävs för att klassificeras som allmännyttig förening enligt skattereglerna.
- Golfklubben kan vägra medlemskap på objektiva grunder (se nedan), men den nya skrivningen i 1 § ger Golfklubben också rätt att skapa en medlemskö och att sätta ett medlemstak på objektiva grunder (tillgänglighetskriteriet). Taket måste sättas i direkt relation till tillgängligheten till spel på Golfanläggningen. Antalet spelrätter kan vara styrande, men också hur lång eller kort säsongen är, behovet av att "vila" golfbanan, förhållandet mellan åretruntspel och högt speltryck sommartid eller andra faktorer som Golfkoncernen behöver ta hänsyn till.
- I grunden är medlemskapet, som vilar på öppenhetskriteriet, skilt från spelrättigheten, tillgänglighetskriteriet, men det är ofrånkomligt att majoriteten av alla golfspelare vill ha både medlemskap och spelrättighet, och inte enbart ett medlemskap. Ett så kallat *passivt* medlemskap innebär just att personen inte har en spelrättighet.
- Medlemskap ska alltid beviljas av Golfklubben efter ansökan. Styrelsen kan delegera hanteringen och beviljandet till Golfkoncernens personal, men också bestämma att hela ansökningsprocessen ska vara digital.
- Med *digital medlemsprocess* menas att sökanden fyller i ett digitalt formulär och erhåller medlemskapet med Golf-ID och rätt/önskad kategori direkt från systemet (GIT). Därefter kan den nye medlemmen betala årsavgiften och aktiveras i GIT.
- Golfklubben kan ta ut en "köavgift". Styrelsen har rätt att beslut om köavgiftens storlek och reglerna för hanteringen av kön.
- Hanteringen av medlemskön sker innan medlemskapet och regleras därför inte uttryckligen i stadgarna, men ska hanteras i ljuset av öppenhetskriteriet och med transparanta kriterier och regler. Så långt möjligt ska Golfklubben utgå från den faktiska kötiden. Uppdelningar i seniorer och juniorer och när- och fjärrboende är exempel på möjliga objektiva uttagningskriterier.
- En medlemsansökan får avslås om det kan antas att sökanden kommer att motarbeta Golfklubbens ändamål, idrottens värdegrund eller på annat sätt skada klubbens intressen. Det krävs att styrelsen fattar ett noga övervägt och motiverat beslut som skickas till sökanden. Han/hon har nämligen rätt att överklaga Golfklubbens beslut om vägrat medlemskap till SGF:s Juridiska Nämnd och därefter Riksidrottsnämnden.

- En medlemsansökan får också avslås om sökanden tidigare varit medlem men uteslutits, eller om sökanden utträtt ur Golfklubben p.g.a. obetalda avgifter och om dessa vid ansökningstillfället fortfarande är oreglerade.
- Medlemskapet gäller tills vidare. Det krävs att medlemmen utträder eller utesluts för att medlemskapet ska brytas. Medlemmar som inte betalar årsavgifterna efter påminnelser anses ha utträtt (se mer under 3 kap 6 §).

Sist i paragrafen – och i förekommande fall – finns tre förslag på kompletterande regler för medlemskapet i Golfklubben:

Hedersmedlemskap

Regeln innebär att enskild medlem kan föreslå hedersmedlemskap i Golfklubben genom att lämna förslag till styrelsen som i sin tur kan ta förslaget vidare till årsmötet för beslut. Även styrelsen kan lämna förslag till hedersmedlemskap. Styrelsens förslag ska vara med i kallelsen och handlingarna till årsmötet (se 4 kap).

Årsmötet ska också besluta om vilka avgifter som hedersmedlemmen befrias från att betala samt vad som gäller för hedersmedlemmen när Golfkoncernen har spelrätter eller medlemslån. I brist på att årsmötet beslutat om detta måste även hedersmedlemmen delta i finansieringen och betala stadgade och beslutade avgifter.

Spelrätter

Reglerna i mallstadgarna innebär att GolfAB äger och hanterar frågan om spelrätter och därmed också spelavgiften.

Även om GolfAB äger och hanterar spelrätterna, ska årsmötet i Golfklubben fatta alla beslut som rör de grundläggarna bestämmelserna för spelrätterna. Det handlar om antalet spelrätter, årlig spelavgift, hembud, överlåtelse, återlämning, uthyrning mm. GolfAB ska dessutom föra ett spelrättsregister.

Medlemskapet i Golfklubben är skilt från innehavet av en spelrätt i GolfAB och vice versa. Innehavet av en spelrätt konstituerar alltså inte i sig ett medlemskap i Golfklubben. Den som, utan att vara medlem, innehar ett spelrättsbevis kan ansöka om medlemskap enligt de regler som återfinns i 3 kap.

För mer information se dokumentet "Spelrätter i Golfklubb" som finns under avsnittet "Styrelse- och organisationsfrågor" på Golf.se.

Medlemslån

Med medlemslån avses att medlem måste låna ut ett av årsmötet fastställt belopp till Golfklubben. Årsmötet ska också fatta beslut om ändamålen för medlemslånen, t.ex. att finansiera en ombyggnad av golfbanan.

Regleringen om hur lånet ska återbetalas måste framgå av såväl stadgarna som reversen. Medlemmen och Golfklubben är båda bundna av de villkor som gällde *vid utlåningstillfälle*. Medlem ska erhålla revers vid inbetalning av medlemslånet.

Enligt första stycket i mallstadgarna kan villkoren förändras allt efterhand genom beslut på årsmötet, men den enskilde medlemmens samtycke krävs också. Golfklubben kan alltså inte ensidigt via ett beslut på årsmötet ändra villkoren för den enskilde långivaren.

Huvudregeln i mallstadgarna är att medlemmen har rätt att vid utträde eller uteslutning ur Golfklubben få medlemslånet återbetalat så snart styrelsen finner detta möjligt, dock senast ett år efter utträdesdagen. Det är SGF:s uppfattning att ettårsregeln uppfyller kraven i 1 kap 5 § skuldebrevslagen om avtalad förfallodag. Klubb som vill ha annan reglering – längre tid eller obestämd tid – står risken för att regeln vid en rättslig prövning anses vara i konflikt med borgenärens rätt att kräva omgående återbetalning.

Förklaring till 2 §: Rättigheter och skyldigheter

Paragrafen innehåller en rad mycket viktiga och odiskutabla rättigheter och skyldigheter som alla enskilda personer genom medlemskapet i en idrottsförening erhåller eller behöver följa och respektera.

Huvudprincipen är att personer genom medlemskap godtagit samtliga angivna punkter i 3 kap 2 §. I detta ingår bl.a. att acceptera stadgarna i dess helhet, bestämmelser, beslut, bestraffningsregler, årsavgifter, finansieringslösningar, spelrättigheter, kapitalinsatser m.m.

Det saknar betydelse om medlemmen känner till eller deltagit i de enskilda besluten på föreningens olika möten.

Paragrafen innebär också att medlemmen de facto accepterat de relevanta databehandlingar som Golfklubben, GDF och SGF kommer att göra med stöd av GDPR och Golfsveriges kompletterande bestämmelser för GIT. Samtycke behövs därför inte i det enskilda fallet som exempelvis att personuppgifter visas i en medlemsmatrikel eller startlista.

Medlemmen har alltid rätt att delta i klubbens verksamhet och medlemsmöten. Se även nedan under 3 kap 4 § om deltagande i den idrottsliga verksamheten.

Medlemmen har alltid rätt att få saklig och kontinuerlig information om Golfklubbens ekonomi, verksamhet (förvaltning) men också om andra frågor som påverkar Golfklubbens och medlemskapets framtid. Men, medlemmen har inte rätt att kräva ut detaljerade skriftliga handlingar som exempelvis bokföringsunderlag, protokoll, avtal, lönelistor och korrespondens.

Det finns alltså ingen offentlighetsprincip inom föreningsrätten. Golfklubben bör därför löpande informera medlemmarna via nyhetsbrev, ordförandebrev, nyheter på hemsidan

eller via andra kommunikationskanaler. Ytterst är det styrelsen som sätter nivån på medlemmarnas faktiska och praktiska insyn.

Det regleras också i paragrafen att medlemmen inte har rätt till ekonomisk utdelning eller till att få ta del av ett överskott vid en eventuell upplösning av Golfklubben.

Förklaring till 3 §: Medlemskategorier och avgifter till Golfklubben och GolfAB

OBS! Det måste tydligt framgå av stadgarna om avgiften tillhör Golfklubben eller GolfAB.

Det är alltid årsmötet som ska besluta om:

- Medlemskategorier och medlemsavgift i Golfklubben
- Spelrättskategorier i GolfAB
- Spelavgift i GolfAB som beroende på val av spelrättskategori ger rätt till spel på Golfbanan
- Avgifter till Golfklubben och GolfAB vid försenad betalning
- Övriga villkor för betalning av medlems- och spelavgifter

Styrelsen beslutar om hur medlems- och spelavgifterna ska hanteras och administreras vad gäller fakturering och betalning. Administrationen och betalrutinerna måste följa årsmötets beslut i alla delar.

Golfklubben kan anlita ett externt företag för administrationen. Medlemmarna måste informeras om att så sker. Det externa företaget kan ha egna villkor för att hantera krediter, avbetalning eller delbetalning, men dessa måste vara i överensstämmelse med stadgarna och årsmötets beslut. För det fall att det externa företaget erbjuder medlemmarna krediter eller delbetalningar, uppstår en kund- och avtalsrelation mellan företaget och medlemmen.

Om Golfklubben erbjuder medlemmen att delbetala medlems- eller spelavgift över en tidsperiod, och medlemmen inte fullgör sådan betalning, har Styrelsen rätt att kräva att medlemmen ska slutbetala medlems- eller spelavgiften i enlighet med de regler som årsmötet beslutat.

Motsvarande gäller om medlemmen avbryter betalningen till ett externt företag som klubben anlitar, och klubben tvingas återbetala mottagen avgift till företaget.

Golfklubben får i den situationen en fordran på medlemmen. För medlemmen innebär detta också att medlemmen inte har fullgjort sina skyldigheter enligt stadgarna vilket i sig kan utgöra grund för uteslutning om reglering uteblir.

Styrelsen i Golfklubben/GolfAB får besluta om övriga (och i regel frivilliga) avgifter, t.ex. deltagar-, skåp- eller träningsavgifter. Inget hindrar dock att beslutanderätten flyttas till årsmötet, men det ska i så fall anges i den här paragrafen.

Styrelsen i GolfAB beslutar också om regler och avgifter för greenfeespel.

I paragrafen tydliggörs att såväl medlemsavgiften till Golfklubben som spelavgiften till GolfAB gäller för ett helt verksamhetsår om 12 månader. Medlemmen har alltså inte rätt till återbetalning i händelse av utträde eller uteslutning under pågående verksamhetsår.

Avsikten med paragrafen är att förhindra att en medlem gör gällande vid domstol att spelavgiften till GolfAB är att se som ett löpande månadsabonnemang som kan sägas upp med kort varsel. Vid delbetalning av årsavgiften är medlemmen genom paragrafen skyldig att likväl betala hela årsbeloppet för det fall att delbetalningen avbryts.

Start- och slutdatum för årsavgifterna, kategoribyten och bundenhet av passivitet är särskilt svårt att reglera i mallstadgarna. Varje golfklubb har nämligen utvecklat sin egen modell. Det gäller i allra högsta grad också hur spelrätten ska hanteras (fri försäljning, rätt att återlämna m.m.).

Mallstadgarna innehåller tre alternativ. Alternativ 1 är huvudalternativet. Det går att kombinera och förändra alternativ 1-3.

Alternativ 1

Betalningsskyldighet för det aktuella eller kommande verksamhetsåret inträder 30 dagar efter årsmötets beslut enligt första stycket ovan. Motsvarande tidsperiod gäller för rätten att byta medlems- och spelrättskategori. Betalningsskyldigheten gäller för såväl avgifter till Golfklubben som till GolfAB.

Medlemmen kan fatta sitt beslut baserat på kända avgiftsbelopp. Under förutsättning att medlemmen meddelar Golfkoncernen sitt beslut senast 30 dagar efter årsmötet, blir medlemmen befriad från att betala någon av avgifterna för det aktuella eller kommande året (beroende på när årsmötet hålls). Det handlar om såväl medlemsavgiften till Golfklubben som spelavgiften till GolfAB.

Alternativ 2

Betalningsskyldighet för medlemsavgiften det aktuella verksamhetsåret inträder 30 dagar efter årsmötets beslut enligt första stycket ovan. Motsvarande tidsperiod gäller för rätten att byta medlems- och spelrättskategori. Betalningsskyldighet för spelavgiften följer av bestämmelserna för Spelrätten.

Medlemmen kan i det här alternativet fatta sitt beslut baserat på kända medlemsavgifter till Golfklubben. För spelavgiften gäller dock de bestämmelser som Golfklubben har fattat rörande innehavet av en spelrätt. Alternativ 2 ska användas om Golfklubben t.ex. har regler om att spelrättsinnehavaren måste betala spelavgiften även om innehavaren utträtt som medlem i Golfklubben.

Alternativ 3

Betalningsskyldighet inträder för senast vald medlems- och spelrättskategori vid övergången till nytt verksamhetsår. Byte av medlems- och spelrättskategori ska göras senast den [30 november] året före verksamhetsåret. Betalningsskyldigheten gäller för såväl avgifter till Golfklubben som till GolfAB.

Alternativ 3 ska användas av klubbar som vill ha tidiga besked från medlemmarna om byte av spelrättskategori till det kommande verksamhetsåret.

Medlemmen måste alltså fatta sitt beslut senast vid ett av klubben beslutat datum (30 november enligt mallstadgarna). Betalskyldigheten inträder däremot vid övergången till ett nytt verksamhetsår, dvs normalt 1 januari, oavsett om det kommande årets avgiftsbelopp är kända eller inte.

Det handlar dessutom, enligt formuleringen i alternativ 3, om såväl medlemsavgiften till Golfklubben som spelavgiften till GolfAB. Om Golfklubben har särskilda regler rörande spelavgiften ska den avgiften hanteras enligt klubbens bestämmelser rörande innehavet av en spelrätt (jämför och byt till formuleringen i alternativ 2).

Paragrafen innehåller också stöd för att dela upp faktureringen och betalningen av årsavgifterna i två delar varav en preliminär del faktureras på hösten. Medlem som har betalt del 1 har rätt att återfå denna förskottsbetalning om medlemmen väljer att lämna Golfklubben innan betalningsskyldighet inträtt enligt alternativ 1-3 ovan.

Obetalda avgifter – inkasso

Mallstadgarna utgår från att Golfkoncernen inte kommer att använda ett inkassoförfarande eller debitera dröjsmålsränta på obetalda årsavgifter.

En medlem som inte har betalt årsavgifterna efter anmodan anses nämligen ha begärt sitt utträde ur Golfklubben (se 3 kap 6 §). Teoretiskt sett är det möjligt att kräva den utträdde/uteslutne medlemmen på obetalda avgifter, men det saknas uttryckligt stöd i mallstadgarna för att göra så.

Mallstadgarna förutsätter att en dröjsmålsränta i sig är inkluderad i de förseningsavgifter som Golfklubben ska besluta om på årsmötet.

Frågan om Golfklubbens rätt att driva in årsavgifter via inkasso eller betalningsföreläggande bör behandlas och beslutas av årsmötet i samband med att årsavgifterna fastställs. Ett inkassoförfarande, eller att driva en obetald avgift via betalningsföreläggande, måste dessutom utgå från de bestämmelser som återfinns i stadgarna.

Förklaring till 4 §: Deltagande i den idrottsliga verksamheten

Medlemmen har en omfattande rätt att få delta i Golfklubbens generella idrottsliga verksamhet. GolfAB nämns inte i 4 § vilket ytterst beror på att idrottsverksamhet i form av träning och tävling ska organiseras i föreningen och inte i bolaget. Det är alltid föreningen – Golfklubben – som deltar i seriespelet på förbunds- eller distriktsnivå.

I många idrotter bedriver föreningarna elitverksamhet med uttagna eller anställda spelare. Alla medlemmar kan inte vara med i elitlaget. Det gäller även i en golfklubb. Medlemmens allmänna rätt att få delta i klubbens idrottsliga verksamheten måste därför begränsas genom bestämmelser i stadgarna.

För golfsporten omfattar den idrottsliga verksamheten all form av golfspel, dvs såväl sällskaps- som tävlingsspel på egen eller annans golfbana. Alla medlemmar har rätt att utöva golfspelet på lika villkor men med respekt för de objektiva kriterier som kan begränsa deltagandet i tävlingsspel (handicap, kön och ålder) eller för sällskapsspel (Grönt Kort, handicapkrav).

Paragrafen 4 omfattar i praktiken enbart elitverksamhet, organiserad juniorverksamhet och representationslag på alla nivåer och för alla kategorier (t.ex. seriespel seniorer). Den av Golfklubben utsedde lagledaren har i dessa fall rätt att göra uttagningar och sätta upp kvalitativa krav, uppträdande m.m., för deltagandet i laget.

Medlemmen representerar alltid Golfklubben. Det gäller såväl vid deltagande i tävling som vid sällskapsspel (träning) på annans golfanläggning. Medlemmen ska därför alltid ha Golfklubbens medgivande för att få representera Golfklubben i tävling eller vid gästspel. Dock gäller detta underförstått – medlemmen har klubbens medgivande såvida annat inte beslutats och meddelats i det enskilda fallet.

Förklaring till 5 §: Utträde

Huvudregeln är att medlemmen ska kontakta Golfklubben och meddela sitt önskade utträde. Detta ska göras skriftligen, dvs normalt via e-post. Golfklubben ska omedelbart bekräfta medlemmens utträde.

Det är viktigt att parterna kommer överens om från vilket datum utträdet ska ske (omgående eller annat framtida datum). Datumet påverkar medlemmens skyldigheter och rättigheter, däribland rätten att få spela på golfbana och att delta och rösta på årsmötet. Jämför med när reglerna om betalningsskyldighet inträder enligt 3 kap 3 §.

Avslutningsvis regleras att en medlem som inte har betalt årsavgifterna efter anmodan anses ha begärt sitt utträde ur Golfklubben.

Styrelsen kan delegera handläggningen till klubbchef eller annan person.

Förklaring till 6 §: Uteslutning

Uteslutning är den mest ingripande åtgärden en förening kan ta till mot en enskild medlem.

I mallstadgarna, se andra stycket, återfinns också en generell rätt att utesluta en medlem vid utebliven betalning av medlems- och spelavgifterna. Denna bestämmelse kan tillämpas i de fall där det råder tvivel om medlemmen självmant begärt sitt utträde enligt 3 kap 5 § 2 st genom att inte betala avgifterna och inte heller hör av sig på annat sätt.

Innan det slutliga beslutet om uteslutning fattas måste medlemmen ges en sista chans att yttra sig – se sjätte stycket i 3 kap 6 §.

Medlemmen får också uteslutas om medlemmen motarbetat föreningens verksamhet eller ändamål, brutit mot idrottens värdegrund, dessa stadgar, eller på annat sätt skadat Golfklubbens intressen. Regeln och dess krav och grunder är gemensamma för alla idrottsföreningar inom RF-familjen. Det finns en omfattande rättspraxis inom idrotten på vad som krävs för en uteslutning.

Styrelsen måste fatta två beslut på varandra innan en uteslutning är fullbordad.

Vid det första tillfället (mötet) ska styrelsen skriftligen motivera och redovisa de faktiska omständigheterna till varför styrelsen anser att medlemmen har skadat klubbens intressen. Det räcker alltså inte med att konstatera att personen gjort sig skyldig till "stadgebrott", "värdegrundsbrott" eller "skadat klubben". Det måste framgå av beslutet/protokollet vilka händelser och förseelser som tillsammans utgör grunden.

Medlemmen ska därefter få möjlighet att inom 14 dagar yttra sig och förklara för styrelsen vad som skett och inte.

Vid det andra tillfället när 14-dagarsfristen löpt ut ska styrelsen fatta ett nytt och slutligt beslut om den tilltänkta uteslutningen.

Om styrelsen kommer fram till att en tillsvidareuteslutning är en för ingripande åtgärd, kan styrelsen meddela en tidsbegränsad uteslutning på maximalt sex månader eller en skriftlig varning. Styrelsen ska alltså använda sig av samma handlägningsprocedur för en varning som för en uteslutning.

Förklaring till 7 §: Överklagande

Beslut om att vägra medlemskap, medlemskapets upphörande, varning eller uteslutning får överklagas av den berörde inom tre veckor till SGF:s Juridiska Nämnd enligt reglerna i 15 kap. RF:s stadgar. Juridiska Nämndens beslut kan i sin tur överklagas till Riksidrottsnämnden.

Förklaring till 8 §: Medlemskapets upphörande

Beslut om medlemskapets upphörande gäller inte förrän klagotiden utgått, eller då beslut överklagats, ärendet blivit slutligt avgjort.

4 kap Årsmöte och extra årsmöte

Inledning

Kap. 4 reglerar årsmötet i Golfklubben, men inte bolagsstämman i GolfAB. Bolagsstämman ska genomföras i enlighet med bolagsordningen i GolfAB och bestämmelserna i aktiebolagslagen.

Årsmötet är det högsta beslutande organet i Golfkoncernen och inte bara i Golfklubben. Beslut på årsmötet i Golfklubben påverkar verksamheten i GolfAB och ska genomföras i GolfAB om mötet så beslutar eller det följer av hur verksamheten är organiserad mellan klubben och bolaget. Rent formellt beslutar årsmötet om att ge direktiv till Styrelsen om hur Golfklubben ska agera som ägare till GolfAB.

Mallstadgarna erbjuder två alternativa modeller för Golfklubbens årsmöte:

- 1) Golfklubben genomför ett årligt ordinarie möte som utgör årsmötet, eller
- 2) Golfklubben genomför två årliga möten i form av ett vårmöte och ett höstmöte som tillsammans utgör årsmötet.

Årsmötet enligt alternativ 1 ska hållas senast fyra (4) månader efter avslutat *räkenskapsår* (se 1 kap 6 §). Golfklubben kan bestämma en snävare tidsperiod och bestämma ett exakt datum, t.ex. 31 mars för räkenskapsår som avslutas 31 december.

Det finns för- och nackdelar med båda modellerna. Huvudalternativet, som även är den gängse modellen för majoriteten av Sveriges föreningar, är att hålla ett möte.

En stor fördel med detta är att medlemmarna får diskutera och besluta det innevarande årets avgifter, investeringar, verksamhetsplan, ekonomisk plan m.m. direkt efter föredragning och beslut om det gångna årets utfall. Besluten kan då tas i ljuset av klubbens aktuella finansiella ställning och behov.

När klubben har två möten och höstmötet ska besluta om nästa års avgifter och verksamhetsplan, saknas ett fastställt och reviderat utfall för det pågående året. Samtidigt kan det ur ett praktiskt och ekonomiskt perspektiv underlätta att nästa års avgifter fastställs och kan faktureras med bindande verkan redan på hösten.

Alternativ 2 innebär också att den styrelse som väljs på vårmötet "ärver" den verksamhetsplan och budget som fastställdes på höstmötet året innan. Det är alltså viktigt att klargöra förutsättningarna för och konsekvenserna av ett delat årsmöte för medlemmarna och presumtiva styrelseledamöter.

Golfklubbens styrelse kan alltid med kort varsel (14 dagar) kalla till ett extra årsmöte för det fall att ett beslutsärende inte kan vänta till årsmötet.

Fysiska och digitala årsmöten

Mallstadgarna (4 kap 1 §) innehåller fyra (4) modeller för genomförandet av årsmötet:

- Ett, traditionellt och klassiskt, fysiskt möte.
- Ett helt digitalt möte via dator/mobil. Ett sådant möte kräver digitala verktyg och tjänster.
- Ett både fysiskt och digitalt möte (hybridmöte). Medlemmarna kan alltså delta och rösta antingen på plats i lokalen eller via dator/mobil. Ett sådant möte kräver digitala verktyg och tjänster.
- Slutligen kan medlemmarna samlas i olika lokaler på olika orter men är alla digitalt med ljud och bild (videokonferens) uppkopplade med mötesledningen på huvudorten.

Mallstadgarna innehåller inte stöd för andra modeller än de ovan uppräknade fyra (4) modellerna. Det innebär att beslutande medlemsomröstningar och andra former av poströstningar (fysiska eller digitala) inte ryms i mallstadgarna.

Huvudanledningen till detta är att det demokratiska mötet, där medlemmarna möts för att diskutera, föreslå och fatta beslut, är en bärande del av den ideella föreningens verksamhet och existens. Besluten ska alltid föregås av en öppen diskussion där nya eller kompletterande förslag kan lämnas och andra personer än de i valberedningens förslag ska kunna föreslås i personvalen.

En övergång till poströstning eller beslutande medlemsomröstning skulle likväl kräva att medlemmarna först fått diskutera och lämna förslag och att denna procedur avslutats för beslut. I många fall kan de lämnade förslagen behöva ställas mot varandra i en viss ordning (s.k. propositionsordning) som kräver en driven och pedagogisk mötesordförande. Det i sig omöjliggör i praktiken poströstning eller beslutande medlemsomröstning.

Poströstning (förtida) skulle kunna användas vid personval förutsatt att medlemmarna kunnat lämna förslag och att listan över nominerade, valbara, personer är klar innan postomröstningen påbörjas.

Det slutliga beslutet i valfrågorna måste oavsett postomröstning likväl fattas av och på årsmötet. Det skulle därför behövas ett noga strukturerat regelverk för hur (om) en förtida poströst kan ändras eller ångras på årsmötet, vad som händer om en kandidat hoppar av under pågående omröstningsperiod, hur valsäkerheten ska upprätthållas och stämmas av mot röstlängden på årsmötet samt hur en sluten omröstning ska verkställas ställt mot behovet att kunna identifiera poströsterna för att utesluta dubbelröstning m.m.

Förklaring till 1 §: Tidpunkt och kallelse

Några viktiga principer:

- Styrelsen beslutar om vilken av de fyra (4) årsmötesmodellerna som ska användas.
- Årsmötet ska genomföras i realtid vid ett bestämt tillfälle.
- Alla medlemmar ska kunna delta i mötesförhandlingarna samtidigt och ges möjlighet att yttra sig, rösta och lämna egna förslag.
- Det krävs tekniskt stöd för att kunna hantera fullmaktsomröstning (se 4 kap 3 §) i digitala möten.
- Poströstning och beslutande medlemsomröstningar går inte att genomföra inom ramen för mallstadgarna.
- Kallelse till årsmöte utfärdas av styrelsen och görs i två steg:
1) genom en kungörelse senast två (2) månader före årsmötet, och
2) genom utsändande av föredragningslista med möteshandlingar senast tre (3) veckor före årsmötet.
- Det räcker att kungörelsen innehåller tid och plats för årsmötet samt en påminnelse om sista dag för att inkomma med motioner.
- Föredragningslistan med möteshandlingar måste innehålla alla ev förslag till stadgeändringar eller andra ärenden av större betydelse för Golfklubben, Golfkoncernen eller medlemmarna.
- Kungörelsen och föredragningslistan med möteshandlingarna ska alltid
a) publiceras på Golfklubbens hemsida
b) distribueras med e-post till medlemmarna.
- Klubbens alla utskick till medlemmarna ska göras till e-postadresser registrerade i GIT.
- Möteshandlingarna ska alltid omfatta:
a) föredragningslistan (dagordningen)
b) verksamhetsberättelse
c) årsredovisning/årsbokslut
d) revisorernas berättelser
e) verksamhetsplan med ekonomisk plan
f) styrelsens förslag
g) inkomna motioner med styrelsens yttrande.
h) valberedningens förslag till årsmötet samt lista över inkomna namnförslag
- Alla principer med undantag för tidsfristerna gäller även för extra årsmöte.

Förklaring till 2 §: Proposition och motion

Paragrafen tar sikte på konkreta ärenden som ska ha den digniteten att de bör behandlas och beslutas av årsmötet och inte av styrelsen. Ärenden av operativ natur bör inte behandlas av årsmötet.

Styrelsens förslag (proposition) måste alltid finnas med i föredragningslistan och möteshandlingarna. Därmed gäller de tidsfrister som anges i 4 kap. 1 §.

Förslag från medlem (motion) ska enligt mallstadgarna vara styrelsen tillhanda senast fyra (4) veckor före årsmötet. Golfklubben kan i stadgarna bestämma en annan längre tidsfrist, men inte kortare än fyra veckor. Motionerna ska alltid ingå i möteshandlingarna.

Styrelsen ska till i möteshandlingarna alltid yttra sig över motionerna och lämna förslag till beslut på årsmötet. Alla motioner, och även i de delar föreslagen rör operativa ärenden, måste behandlas och beslutas på årsmötet.

Förklaring till 3 §: Sammansättning och beslutsförhet

Mallstadgarna innehåller två alternativ för röstningsförfarande. Det första är att enbart närvarande (i realtid - fysiskt, digitalt eller på länk) medlemmar har rösträtt, d.v.s. årsmötet fattar beslut utan fullmakter.

Det andra alternativet tillåter fullmaktsröstning enligt principen en medlem – en fullmakt. En fysiskt närvarande medlem som är ombud för annan medlem får alltså avge två röster i varje omröstning.

En medlem ska inte tillåtas vara ombud för mer än en annan röstberättigad medlem i syfte att förhindra s.k. röstkupper. Det är dock möjligt för klubben att fritt i sina stadgar bestämma och tillåta ombudsöstning för fler än en annan medlem.

Fullmakten måste var skriftlig, om än att digitala dokument bör accepteras. Av fullmakten ska framgå i vilka avseenden ombudet har behörighet att agera på fullmaktsgivarens vägnar. Fullmakten kan vara i form av en enfrågefullmakt eller generell fullmakt för mötets alla frågor och beslut.

Golfklubben måste upprätta en röstlängd på årsmötet. På fysiska möten behöver detta ske genom avprickning på en utskriven aktuell och korrekt medlemslista vid entrén. På digitala möten ska mötesverktyget kunna hantera röstberättigade medlemmars identitet och närvaro och producera en korrekt röstlängd.

Årsmötet är beslutsmässigt med de röstberättigade medlemmar och ombud som är närvarande på mötet och inskrivna eller avprickade på röstlängden.

Förklaring till 4 §: Rösträtt samt yttrande- och förslagsrätt

För att vara röstberättigad på årsmöte krävs:

- att medlemmen under mötesåret fyller lägst 15 år,
- att medlemskap har beviljats senast två månader före årsmötet, och
- att förfallna avgifter har betalats senast två månader före årsmötet.

Mallstadgarna innehåller alltså en regel om att medlemmen måste ha varit betalande medlem under minst två månader för få rösträtt på årsmötet. Regeln är tänkt för att försvåra s.k. röstkupper.

Mallstadgarna kräver också att *samtliga* förfallna avgifter till klubben är betalda för att vara röstberättigad. För rösträtt räcker alltså inte att enbart medlemsavgiften är betald.

Det förekommer att klubbar begränsar vissa medlemskategoriers rösträtt t.ex. passiva medlemmar. Argument för rösträttsbegränsning är att verksamheten ska styras av medlemmar som är spelaktiva. Rösträttsbegränsning måste införas och tydligt framgå i stadgarna.

Förklaring till 5 §: Ärenden vid årsmötet

Paragrafen innehåller dagordningen för årsmötet beroende på vilket av de två alternativa formerna klubben har valt (se ovan).

- Alternativ 1 innebär att klubben genomför ett årligt möte som behandlar samtliga ärenden.
- Alternativ 2 innebär att klubben genomför två beslutande medlemsmöten som tillsammans utgör klubbens årsmöte. Av detta följer att vissa i stadgarna angivna frågor och ämnen ska tas upp till beslut på vårmötet (t.ex. fastställa årsredovisningen och val av styrelse) och vissa andra (t.ex. verksamhetsplan, budget och årsavgifter för det kommande året) på höstmötet. Den exakta fördelningen framgår av mallstadgarna. Propositioner och motioner kan väckas och beslutas på båda mötena.

Mallstadgarna innehåller de ärenden som måste behandlas och beslutas av årsmötet. Kommentarererna nedan hänvisar till numreringen av dagordningen för ett årligt medlemsmöte.

- Under punkten 6 ska både Golfklubbens och Golfkoncernens samlade verksamhet redovisas.
- Revisorn ska under punkten 7 uttala sig över Golfklubben särskilt, men även belysa Golfkoncernen. Medlemmarna ska få tillräckligt mycket information om verksamheten i GolfAB för att kunna ta ställning till om ansvarsfrihet ska beviljas för bolagets styrelse.
- Under punkten 8 ska årsmötet först ta ställning till dispositionen av överskottet eller underskottet i Golfklubben. Därefter ska årsmötet ge direktiv i motsvarande ämne till Styrelsen inför bolagsstämman i GolfAB.

- Under punkten 9 ska årsmötet ta ställning till ansvarsfrihet för styrelsen i Golfklubben och GolfAB. Beslutet för GolfAB sker genom att årsmötet ger Styrelsen ett direktiv om hur den ska rösta på bolagsstämman.
- Punkten 10 ska behandla de avgifter och villkor som regleras i 3 kap 2 §. Huvudregeln är att det rör sig om medlemsavgift, spelavgift och avgift vid försenad betalning samt (om klubben har det) medlemslån. Samtliga avgifter, inklusive spelavgiften till GolfAB, ska beslutas av årsmötet.
- Verksamhetsplanen för Golfkoncernen fastställs under punkten 11 och omfattar verksamheten i både Golfklubben och GolfAB.
- Väckta förslag under punkten 12 – propositioner och motioner – behandlas för Golfkoncernen. Mötet får alltså inte vägra behandling med hänvisning till att frågan/ämnet rör GolfAB och inte Golfklubben.

Under punkten 12 behandlas styrelsens förslag och inkomna motioner. När årsmöte går till beslut är utgångspunkten styrelsens förslag (egna propositioner samt styrelsens yttrande och förslag till beslut angående inkomna motioner). Årsmötets yrkanden om bifall eller avslag samt tilläggs- och ändringsyrkanden görs på styrelsens förslag.

- OBS! Notera att verksamhetsplanen under punkten 11 kan komma att behöva justeras efter beslut i ärenden som behandlas under punkten 12. En praktisk lösning är att avvakta med beslutet att fastställa verksamhetsplanen (punkten 11) tills alla propositioner och motioner (punkten 12) är färdigbehandlade.
- Personvalen återfinns under punkterna 13-15 som sista beslutsärende. Mallstadgarna utgår från att Golfklubben och GolfAB har samma gemensamma styrelse och valberedning med enbart ordinarie ledamöter och inga suppleanter. Däremot ska en suppleant till revisorsposten väljas. Även på den här punkten – val av styrelse – ska årsmötet ge handlingsdirektiv till Styrelsen inför beslut på bolagsstämman i GolfAB.
- Ärenden, ämnen och frågor som inte har behandlats på mötet, varken under den ordinarie agendan eller som proposition eller motion, kan diskuteras under den avslutande punkten 16. Sådana ärenden kan även anmälas i förväg under punkten 5 i dagordningen, men får oavsett detta behandlas under punkten 16. Inga beslut kan fattas i dessa frågor. Punkten 16 är enbart till för en allmän diskussion och frågestund.
- Angående årsmötets protokoll se 4 kap. 10 § nedan.

Förklaring till 6 §: Valbarhet

Paragrafen innehåller tvingande bestämmelser för alla idrottsföreningar, men med viss anpassning till golfsporten. Generellt gäller att en person som väljs till en styrelse eller valberedning i RF-familjen måste vara medlem i en idrottsförening som tillhör något av

specialidrottsförbunden (t.ex. SGF). I mallstadgarna har detta krav utökats till att personen måste vara medlem i Golfklubben.

Vidare gäller inom RF-familjen att arbetstagare i föreningen inte får väljas till styrelse, valberedning eller vara revisor i föreningen. Med arbetstagare menas att finns ett anställningsförhållande eller annan ekonomisk och juridisk relation som konstituerar ett arbetstagarförhållande.

I mallstadgarna har "föreningen" i samtliga avseenden utvidgats till Golfkoncernen.

En arvoderad ordförande eller ledamot i styrelse eller valberedning betraktas normalt inte som arbetstagare. En ordförande t.ex. som på konsultbasis, via fakturering, träder in som t.f. klubbchef är i vart fall inte inledningsvis att se som arbetstagare. Förhållandet kan förändras över tid. Ytterst är det årsmötet som ska bedöma och besluta om ett arvoderat konsultuppdrag och omfattningen i tid är lämpligt eller inte.

Mallstadgarna innehåller även en regel om att ingen enskild person får vara ledamot eller ordförande i styrelsen i mer än tio (10) år. Golfklubben kan ta bort denna regel eller sätta annan tidsgräns.

Mallstadgarna innehåller också en för alla idrottsföreningar tvingande bestämmelse om jämställdhet mm. Inget hindrar Golfklubben från att besluta om mer långtgående principer, t.ex. minst 40 % av ettdera könet.

Förklaring till 7 §: Extra årsmöte

Mallstadgarna följer de övergripande föreningsrättsliga principerna enligt RF:s stadgar vad gäller minoritetsskyddet och hur detta får utövas genom att skriftligen begära att styrelsen ska kalla till extra årsmöte.

Det krävs således att en revisor eller minst en tiondel av klubbens röstberättigade medlemmar skriftligen begär det och anger skälen för begäran. Regeln om minst en tiondel av de röstberättigade medlemmarna är tvingande och får inte frångås.

Styrelsen är också tvingad att kalla till extra årsmöte om

- antalet styrelseledamöter understiger det antal som anges i 7 kap. 1 § och det medför att styrelsen inte kan uppfylla kravet på beslutsförhet enligt 7 kap. 3 §, *eller*
- Golfklubben inte kan betala sina förfallna skulder eller att sådan oförmåga inträder inom kort.

Styrelsen ska skyndsamt och inom 14 dagar från begäran kalla till extra årsmöte. Mötet ska hållas inom två månader från erhållen begäran. I övrigt gäller, i tillämpliga delar, samma regler och principer som för ordinarie årsmöte.

Förklaring till 8 §: Beslut och omröstning

Mallstadgarna innehåller inga avvikelser från normal mötesstandard vad gäller omröstningar, majoritetskrav och principerna för hur beslut fattas.

SGF rekommenderar att Golfklubben ska anlita en extern mötesordförande som inte är medlem i klubben,

För vissa beslut krävs kvalificerad majoritet i form av minst 2/3 av antalet lämnade röster, nämligen:

- 1 kap. 9 § om ändring av stadgarna (i alla delar)
- 1 kap. 10 § om upplösning av Golfklubben, *samt*
- 2 kap. 6 § om förfogande över Golfkoncernens tillgångar

Beslut på årsmöte fattas via acklamation, d.v.s. röstberättigade svarar med ja-rop på ordförandens fråga.

Förklaring till 9 §: Ikraftträdande

Beslut fattade av årsmötet gäller från årsmötets avslutande om inte annat beslutas.

Förklaring till 10 §: Protokoll

Paragrafen innehåller minimikraven för protokollets innehåll och utformning. Protokollet kan antingen vara ett beslutsprotokoll eller ett diskussionsprotokoll. Oavsett vald form ska protokollet innehålla tillräckligt mycket information för att en medlem som inte varit närvarande på mötet ska få en heltäckande bild av vad som föreslagits, av vem och vad som beslutats under respektive punkt på föredragningslistan.

Mötessekreteraren ansvarar för protokollet. Mötets ordförande och de valda protokolljusterarna ska granska protokollet. För det fall att någon av dem har en avvikande mening om det sakliga innehållet i protokollet, ska denne bifoga en anteckning om detta till protokollet. Om konflikten rör vad årsmötet har beslutat i en specifik fråga, och detta inte går att klargöra efter mötet, kan styrelsen ytterst tvingas kalla till ett extra årsmöte för att avgöra frågan på nytt.

5 kap Valberedning

Förklaring till 1 §: Sammansättning

Av 4 kap. 6 § framgår att endast medlemmar i Golfklubben kan väljas till Valberedningen.

Årsmötet väljer valberedningen och även vem som ska vara ordförande. Klubbens styrelse har ingen fast plats i Valberedningen, och får heller inte utse ledamot. Alla val görs på årsmötet.

Förklaring till 2 §: Åligganden

Mallstadgarna förutsätter att valberedningen bedriver ett aktivt arbete och engagerar medlemmarna till att lämna förslag. Valberedningen ska ha löpande kontakt med klubbens revisor, men också följa styrelsens arbete.

Huvudregeln i mallstadgarna är att det ska vara samma styrelse i Golfklubben som i GolfAB. Om Golfklubben vill ha annan ordning kan Valberedningen ges i uppdrag att även bereda valen till GolfAB.

SGF rekommenderar att representant från valberedningen får delta på styrelsens möte, men det är alltid upp till styrelsen att besluta om detta. Valberedningens representant ska formellt adjungeras till det aktuella styrelsemötet, vilket innebär yttranderätt, men ej förslags- eller beslutsrätt.

Valberedningens förslag ska alltid tas med i handlingarna till årsmötet. Även namnen på personer som har föreslagits till valberedningen ska presenteras i handlingarna. På årsmötet ska valberedningen inleda nomineringen genom att presentera sitt förslag.

6 kap Revision

Mallstadgarna reglerar enbart en ekonomisk revision. Verksamhetsrevision eller lekmanrevision omfattas inte.

Förklaring till 1 §: Sammansättning

Revisorn och suppleanten ska alltid väljas personligen av årsmötet. Det gäller även om klubben anlitar och upphandlat tjänsten från ett revisionsbolag. I sådant fall ska revisionsbolaget meddela valberedningen och årsmötet vem på revisionsbolaget som ska utföra uppdraget. Den/de personerna ska i sin tur väljas av årsmötet.

Revisorn ska vara oberoende i sin granskning. En person med familjeanknytning, vänskapsrelation eller som står i någon form av beroendeställning till styrelsen eller anställda i Golfkoncernen, får inte väljas till revisor.

Huvudregeln i mallstadgarna är att Golfklubben/Golfkoncernen ska välja en kvalificerad revisor, godkänd eller auktoriserad, och därmed tillämpa revisionslagen. Enligt nämnda lag innebär detta i sin tur att en medlem i Golfklubben inte kan komma i fråga som revisor i syfte är att upprätthålla opartiskhet och självständighet i revisionsarbetet.

Undantag

Om Golfklubben i sina stadgar väljer att frångå huvudregeln ovan att ställa krav på att revisorn ska vara kvalificerad, kan en medlem väljas till revisor. Det innebär i sin tur att medlemmen kan vara kvalificerad revisor till professionen, men åtar sig då revisionsuppdraget i egenskap av medlem i föreningen.

Det måste också tydligt framgå i årsredovisningshandlingarna m.m. att revisorn är vald i sin egenskap av medlem i föreningen och har skrivit under handlingarna som lekmanrevisor och inte kvalificerad revisor (yrkesrevisor).

Av förarbetena till revisionslagen framgår att det ändå kan förekomma ett visst beroendeförhållande som kan innebära att revisorn ska avböja eller avsäga sig uppdraget för att upprätthålla opartiskhet och självständighet i revisionsarbetet.

Revisorn är skyldig att pröva omständigheterna för varje uppdrag. För att vara på den säkra sidan kan en kvalificerad revisor alltid ansöka om förhandsbesked i det enskilda fallet från Revisorsinspektionen.

Förklaring till 2 §: Åligganden

Revisorerna har rätt att fortlöpande ta del av Golfkoncernen räkenskaper, årsmötesprotokoll, styrelseprotokoll, avtal och övriga relevanta handlingar. Bokslutet och årsredovisningen ska lämnas till revisorerna fyra veckor efter avslutat räkenskapsår. Revisionsberättelsen ska därefter ingå i handlingarna till årsmötet.

7 kap Styrelsen

Förklaring till 1 §: Sammansättning

Av 4 kap 6 § framgår att endast medlemmar i Golfklubben kan väljas till styrelsen.

Mallstadgarna har två alternativ vad gäller antalet ledamöter:

1. ordförande och ett fast antal övriga ledamöter, eller
2. ordförande och minst fyra och högst tio övriga ledamöter.

När klubben har ett intervall för styrelsens sammansättning, enligt alt. 2, ska årsmötet fastställa antal ledamöter innan mötet går till nominering och val. Se dagordning för årsmöte, 4 kap. 5 § p. 13.

Antalet får inte understiga fem ledamöter inklusive ordföranden. I så motto är regeln tvingande. Däremot kan klubben välja att ha mer än tio övriga ledamöter.

För att upprätthålla ett engagemang och kontinuitet i styrelsens arbete rekommenderas, som framgår av 7 kap 1 §, att klubben inte ska utse suppleanter. Alla valda ledamöter bör vara ordinarie med rösträtt.

Styrelsen får och bör adjungera andra personer på fast eller tillfällig basis. Golfklubbens ledande personal bör vara adjungerade till samtliga styrelsemöten. Det handlar om främst klubbchef, banchef och tränare.

Det finns inget formellt hinder mot att under en period adjungera även en icke-medlem till Styrelsen i ett särskilt ärende (t.ex. projekt-ledare för större ombyggnad). Adjungerad ledamot har yttrande- och förslagsrätt, men inte rösträtt.

Förklaring till 2 §: Åligganden

Paragrafen förutsätter i praktiken att Styrelsen även är styrelse för GolfAB och därmed har en total kontroll över Golfkoncernen.

Årsmötet är golfklubbens högsta beslutande organ (se 1 kap 5 §). Styrelsen är golfklubbens näst högsta beslutande organ och ansvarar för Golfklubbens och Golfkoncernens angelägenheter och den löpande ekonomiska förvaltningen. Med detta ska förstås att det finns frågor, t.ex. större investeringar eller årsavgifter, som alltid måste beslutas av årsmötet.

Styrelsen ska alltid agera inom ramen för Golfklubbens stadgar, och har därmed ansvaret för Golfkoncernens verksamhet samt att alltid tillvarata och företräda medlemmarnas intressen och samlade vilja som den uttryckts på årsmötet.

I särskilda fall, då styrelsen inte kan invänta årsmötets beslut, kan styrelsen fatta ett eget beslut som senare underställs årsmötet. Det kan exempelvis handla om att köpa (investera i) en för driften nödvändig arbetsmaskin.

I mallstadgarna anges en rad ärenden som styrelsens ansvarar för. Styrelsen kan delegera många av de operativa arbetsuppgifterna som ska utföras till klubbens anställda personal, kommitté, projektgrupp eller annan utomstående person. Styrelsen har dock alltid det yttersta ansvaret vilket ställer stora krav på att delegeringen är tydlig och korrekt skriftligt formulerad. Det är särskilt viktigt inom vissa lagreglerade områden, t.ex. arbetsgivar- och arbetsmiljöansvaret.

Ordföranden får inte fatta styrelsens beslut på egen hand. Styrelsen är kollektivt ansvarig för alla beslut som styrelsen fattar.

Ordförandens uppdrag är att representera golfklubben, leda styrelsens arbete och bevaka att styrelsen fullgör sina uppgifter. Vice ordföranden, eller annan ledamot som styrelsen utser, får ersätta ordföranden vid behov.

Styrelsen ska besluta om fördelning av arbetsuppgifterna genom en särskild upprättad arbetsordning.

Styrelsen ska fortlöpande arkivera och förvara styrelseprotokoll, årsmötesprotokoll och andra viktiga dokument till sina efterträdare. Styrelsen ska också i händelse av upplösning av golfklubben arkivera viktiga dokument och överlämna handlingarna till ett folkrörelsearkiv eller motsvarande för bevarande av klubbens historia och en del av föreningslivets gemensamma kulturarv.

Förklaring till 3 §: Kallelse, beslutsförhet och omröstning

Styrelsen sammanträder efter kallelse från ordföranden. Kallelsen ska innehålla en agenda för mötet. Samtliga ledamöter ska alltid, utan undantag, kallas till styrelsens möten. Styrelsens kan delegera kallelseförfarandet till annan ledamot eller fast adjungerad personal (t.ex. klubbchefen).

Sammanträdet ska genomföras fysiskt eller genom elektronisk uppkoppling (digitalt möte) eller i en kombinerad form av fysiskt och digitalt möte (hybridmöte).

Mallstadgarna innehåller också ett minoritetsskydd för styrelsen. Ordföranden är skyldig att kalla till sammanträde då minst två ledamöter har begärt det. Underlåter ordföranden att utfärda kallelse får de som begärt sammanträdet kalla till det.

Vad gäller styrelsens beslutsförmåga på ett enskilt möte ska ordföranden räknas in i gruppen "ledamöter". Principen är att halva styrelsen ska vara närvarande och röstberättigade vid ett enskilt beslut. En närvarande ledamot som avstår på grund av jäv ingår inte i beslutsunderlaget.

Dessutom måste alltid minst halva styrelsen vara ense om ett enskilt beslut och antalet beräknas här efter det totala antalet ledamöter och inte enbart de närvarande. Röstning får inte ske genom ombud.

Exempel 1: Om styrelsen består av ordförande och 7 ledamöter (totalt 8 personer), måste 4 vara närvarande på mötet. Vid omröstning vinner ett förslag endast om det biträds av samtliga 4 närvarande.

Exempel 2: Om samtliga 8 ledamöter (inkl ordföranden) är närvarande, och omröstningen slutar 4-4, vinner det förslag/uppfattning som biträds av ordföranden.

Exempel 3: Om samtliga 8 ledamöter (inkl. ordföranden) är närvarande och 5 ledamöter anmäler jäv hänskjuts frågan till årsmötet för beslut.

I brådskande fall kan styrelsen fatta ett så kallat per capsulam-beslut. Med det menas att styrelsen gemensamt fattar ett skriftligt protokollsbeslut som cirkulerat för godkännande mellan ledamöterna. Cirkulationen kan göras via e-post. Ett beslut som fattats per capsulam ska tas upp för att fastställas på nästa ordinarie sammanträde.

Regler för styrelsens mötesprotokoll:

- Alla styrelsens möten ska protokollföras.
- Protokollen ska numreras årsvis från 1 och uppåt.
- Protokollen ska undertecknas av mötesordföranden, den som fört protokollet och eventuell utsedd justerare.
- Mötesprotokollet bör gås igenom och justeras skyndsamt alternativt på nästa ordinarie styrelsemöte. En del använder elektronisk signatur.
- Protokollen ska undertecknas av mötesordföranden och den som fört protokollet.
- Protokollet bör gås igenom och justeras på nästa ordinarie möte osv.
- Samtliga i kallelsen angivna ärenden ska protokollföras med redogörelse för ärendet, styrelsens beslut samt eventuellt avvikande mening eller omröstning.
- Protokollet kan antingen vara ett beslutsprotokoll eller ett diskussionsprotokoll.
- Ett originalprotokoll ska upprättas och arkiveras i ett standardformat (Word-dokument, pdf).
- Huvudregeln är att protokollen inte är offentliga. Revisorer och valberedning har dock alltid rätt att begära att få ta del av protokollen.
- Styrelsen kan välja att publicera protokollen men måste i så fall sekretessbelägga eller på annat sätt exkludera personuppgifter i exempelvis personal- eller medlemsärenden.

Förklaring till 4 §: Delegering av beslutanderätten

I mallstadgarna anges en rad ärenden som styrelsens ansvarar för. Styrelsen kan delegera många av de operativa arbetsuppgifterna som ska utföras till kommitté, annat organ i golfklubben, enskild medlem, anställd eller annan utsedd person. Med "annan utsedd person" avses även icke-medlem, exempelvis en extern redovisningsbyrå. Med

"anställd" åsyftas i första hand Klubbchef/VD. Styrelsen har dock alltid det yttersta ansvaret vilket ställer stora krav på att delegeringen är tydlig och korrekt skriftligt formulerad. Det är särskilt viktigt inom vissa lagreglerade områden, t.ex. arbetsgivar- och arbetsmiljöansvaret.

Styrelsen kan på sitt konstituerande möte besluta att klubbchefen ska ha rätt att företräda golfklubben och teckna dess firma. Denna rätt kan bl.a. gälla för den löpande förvaltningen (löner, leverantörsbetalningar, skatter mm) Exempel:

Golfklubbens firma tecknas av hela styrelsen. Firman får även tecknas av två av styrelsens ledamöter eller av [Klubbchefen X] tillsammans med en av styrelsens ledamöter. [Klubbchefen X] tecknar Golfklubbens firma för den löpande förvaltningen.

8 kap Klubbens organisation i övrigt

Detta kapitel är till för en golfklubb som har en fast organiserad kommittéorganisation där kommittéerna, som lyder under styrelsen, har en egen beslutanderätt enligt stadgar eller andra styrdokument.

Golfklubbens styrning av GolfAB

Övergripande

Samarbetet mellan Golfklubben och GolfAB bestäms och regleras i ett nyttjanderättsavtal mellan parterna. Avtalet ska reglera skötseln och driften av Golfanläggningen, avgifter och villkor för spelet på Golfbanan samt hur viss del av golf- och idrottsverksamheten ska bedrivas. I ett koncernförhållande som detta gäller att Golfklubben ska ansvara för den huvudsakliga idrottsverksamheten, dvs tävlingar, träningar, barn – och ungdomsverksamheten, seriespel för elit och motionärer mm.

Golfklubben är moderförening i Golfkoncernen och GolfAB är dotterbolag till Golfklubben. Det är Golfklubben – inte medlemmarna i klubben – som äger GolfAB.

För att ett koncernförhållande ska uppstå eller råda krävs dock att Golfklubben är majoritetsägare i GolfAB, dvs att klubben förfogar över mer än 50 % av rösterna i bolaget.

Styrning av Golfkoncernen

Mallstadgarna utgår från att Golfklubben genom sitt årsmöte och i egenskap av majoritetsägare till GolfAB kan och ska fatta för bolaget tvingande och långgående beslut. Spelavgiften och intäkten från denna tillhör GolfAB, men det är årsmötet i Golfklubben som bestämmer avgiftens storlek och villkoren för denna. Greenfee bestäms däremot av styrelsen i GolfAB.

Styrelsen i Golfklubben ska företräda Golfklubben och genomdriva årsmötets beslut i GolfAB. I något fall, t.ex. val av styrelse, ska Golfklubben rösta på bolagsstämman i enlighet med årsmötets direktiv. I andra fall, t.ex. genomförandet av en investering eller ombyggnad av Golfbanan, ska Golfklubben administrera årsmötets beslut inom ramen för GolfAB:s verksamhet.

Syftet med denna styrmodell är att medlemmarna i Golfklubben alltid ska ha den yttersta makten över den totala verksamheten i Golfkoncernen (Golfklubben inklusive dotterbolagen). Full transparens ska råda i redovisningen av verksamheten och Golfkoncernens ekonomi.

Styrmodellen underlättas i hög grad om Golfklubbens styrelse även utgör styrelse i GolfAB.

Bolagsägaren, Golfklubben, behöver inte genomföra en fysisk bolagsstämma. Bolagsstämman kan i stället genomföras genom att styrelsen upprättar ett stämmoprotokoll som undertecknas av de styrelseledamöter som fått i uppdrag av Styrelsen att ansvara för bolagsstämman. På stämman ska Golfklubbens ombud (en utsedd styrelseledamot) framföra och rösta efter de direktiv som årsmötet lämnat.

Styrningen av GolfAB och Golfkoncernen regleras på följande sätt i mallstadgarna:

- Ett nyttjanderättsavtal för Golfanläggningen och Golfbanan ska upprättas (2 kap. 1 §).
- Tränarverksamheten ska som huvudregel bedrivas i Golfklubben men kan placeras i GolfAB eller drivas i helt extern regi (2 kap. 3 §).
- Golfshop, träningsområden, restaurangverksamheten och ev annan idrott kan drivas i Golfklubben, GolfAB eller extern regi (2 kap. 4-5 §§).
- Spelrätter utfärdas av GolfAB (2 kap. 7 §, 3 kap. 1 §)
- Greenfee-verksamheten är placerad i GolfAB (2 kap. 7 §)
- Styrelsen i GolfAB beslutar om avgifter och regler för greenfee och spelet på Golfbanan (2 kap. 7 §).
- Medlemmens rättigheter och skyldigheter gäller gentemot såväl Golfklubben som GolfAB (3 kap. 2 §).
- Årsmötet i Golfklubben beslutar om medlems- och spelavgifterna samt villkoren för dessa inklusive kategorier, förseningsavgifter m.m. Medlemsavgiften ska tillfalla Golfklubben. Spelavgiften ska tillfalla GolfAB (2 kap. 7 §, 4 kap. 5 §).
- Styrelsen i Golfklubben ska till årsmötet föredra och redovisa Golfkoncernens verksamhet. Medlemmarna ska även få ta del av årsredovisningen i GolfAB (4 kap. 5 § punkterna 6 och 7).
- Årsmötet ger Golfklubbens styrelse direktiv inför beslut på bolagsstämman i GolfAB (4 kap. 5 §). Det gäller i följande frågor:
 - fastställande av resultat- och balansräkning samt disposition av vinst/förlust (punkten 8b).
 - beslut om ansvarsfrihet för styrelsen i GolfAB (punkten 9b)
 - val av styrelse och revisor i GolfAB (punkten 15e).
- Årsmötet ska fatta beslut om spelavgifterna (punkten 10b), verksamhets- och ekonomisk plan (punkten 11) samt propositioner och motioner (punkten 12) vilka beslut blir styrande för GolfAB.
- Styrelsen i Golfklubben ska utgöra styrelse i GolfAB, så kallad personunion (7 kap. 2 §). Mallstadgarna möjliggör dock att styrelsen i GolfAB kan ha en annan sammansättning än styrelsen i Golfklubben (se alternativ skrivning i 7 kap. 2 §)
- Styrelsen i Golfklubben ska representera Golfklubben i egenskap av aktieägare, och utöva Golfklubbens rösträtt, på bolagsstämman (7 kap. 2 §).

Om det finns flera ägare (minoritetsägare) i GolfAB

Mallstadgarna utgår från att Golfklubben kan och ska styra GolfAB utan inskränkningar.

Om GolfAB har en eller flera minoritetsägare men Golfklubben är majoritetsägare (röstmajoritet), föreligger det fortfarande ett koncernförhållande, men vi rekommenderar inte att Golfklubben antar mallstadgarna utan att justera i detalj för de förhållanden som råder i GolfAB mellan Golfklubben och övriga delägare.

Minoritetsägarna har dels ett skydd och särskilt inflytande via aktiebolagslagen, dels normalt genom att ägarna tecknat ett aktieägaravtal för att reglera bl.a. minoritetsägarnas rätt till insyn och påverkan. Det kan bl.a. handla om rätt till styrelseposter eller viss enighet (röstmajoritet) för att fatta större beslut om investeringar eller avyttringar.

Mallstadgarna innehåller ett antal paragrafer som måste harmonieras med det förhållande som gäller för GolfAB. Det är särskilt viktigt för det fall att delägarna har ett gemensamt aktieägaravtal som reglerar driften av bolaget.

- 2 kap 6 § om förfogande över Golfkoncernens tillgångar.
- 4 kap 5 § - generellt sett gäller att Golfklubbens årsmöte beslutar om direktiv till styrelsen inför bolagsstämman i GolfAB. Golfklubbens direktiv måste baseras på de principer som gäller i GolfAB, t.ex. genom ett aktieägaravtal med minoritetsägarna.
- 4 kap 5 § punkten 8b om disposition av vinst/förlust: ett aktieägaravtal kan föreskriva att en eventuell vinst i bolaget ska delas ut till Golfklubben och minoritetsägarna.
- 4 kap 5 § punkten 10b om fastställande av spelavgifter mm: hur ställer sig minoritetsägarna till att Golfklubben ensamt reglerar bolagets intäkter?
- 4 kap 5 § punkten 11 om fastställande av verksamhetsplan och ekonomisk plan i såväl Golfklubben som GolfAB.
- 4 kap 5 § punkten 15e: om val av styrelse. Golfklubbens direktiv till styrelsen inför bolagsstämman måste överensstämja med Golfklubbens rätt att utse styrelsen i GolfAB. Minoritetsägarna kan ha rätt till styrelseposter och att besluta om antalet ledamöter.
- 4 kap 6 § om valbarhet och vissa krav på jämställd styrelse mm
- 6 kap om revision
- 7 kap om styrelsens ledning. Bestämmelserna i mallstadgarna utgår i princip från att Golfklubben och GolfAB har gemensam styrelse.

Mall för bolagsordning i GolfAB

Bolagsordningen i GolfAB måste följa bestämmelserna i 2 kap. 4 § Aktiebolagslagen (ABL), varvid framgår att bolagsordningen ska innehålla:

1. bolagets företagsnamn,
2. den ort i Sverige där bolagets styrelse ska ha sitt säte,
3. föremålet för bolagets verksamhet, angivet till sin art,
4. aktiekapitalet eller, om detta utan ändring av bolagsordningen ska kunna bestämmas till ett lägre eller högre belopp, minimikapitalet och maximikapitalet, varvid minimikapitalet inte får vara mindre än en fjärdedel av maximikapitalet,
5. antalet aktier eller, om det i bolagsordningen har angetts ett minimikapital och ett maximikapital, ett lägsta och högsta antal aktier, varvid relationen mellan minimikapitalet och det lägsta antalet aktier ska vara densamma som relationen mellan maximikapitalet och det högsta antalet aktier,
6. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter,
7. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelsesuppleanter, om sådana ska finnas,
8. antalet eller lägsta och högsta antalet revisorer, om revisor ska finnas enligt 9 kap. 1 §,
9. hur bolagsstämman ska sammankallas, och
10. den tid som bolagets räkenskapsår ska omfatta.

Bolagsstämman ska

- fastställa resultaträkningen och balansräkningen,
- besluta hur bolagets vinst eller förlust ska disponeras,
- besluta om ansvarsfrihet gentemot bolaget för styrelseledamöterna och den verkställande direktören, och
- behandla annat ärende som bolagsstämman enligt ABL eller bolagsordningen ska behandla. Ett sådant exempel är aktieägares initiativrätt enligt 7 kap. 16 § ABL. En aktieägare har nämligen en ovillkorlig rätt att få ett ärende behandlat vid en bolagsstämman efter skriftlig begäran hos styrelsen. Ärendet ska tas upp vid bolagsstämman, om begäran har kommit in till styrelsen inom angiven tidsfrist.

Bolagsordning GolfAB

1 § Företagsnamn

Aktiebolagets företagsnamn är AB.

2 § Säte

Styrelsen ska ha sitt säte i kommun i län.

3 § Verksamhet

Bolaget ska anlägga, förvalta, utveckla och sköta golfanläggning med därtill hörande byggnader och inventarier, tillhandahålla golfspel och bedriva golfverksamhet samt idka därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska anlägga, förvalta, utveckla och sköta golfanläggning med därtill hörande byggnader och inventarier, tillhandahålla golfspel och bedriva golfverksamhet [och X-verksamhet], restaurang, detaljhandel, hotell och konferenser samt idka därmed förenlig verksamhet.

4 § Aktiekapital

Aktiekapitalet ska vara lägst kronor och högst kronor.

5 § Antal aktier

Antalet aktier ska vara lägst och högst .

6 § Styrelse

Styrelsen ska bestå av ordförande och övriga ledamöter.

Styrelsen ska bestå av ordförande och minst fyra och högst tio övriga ledamöter.

Ordföranden och ledamöterna väljs varje år på en årsstämma för tiden intill slutet av nästa årsstämma.

7 § Revisorer

För granskning av aktiebolagets årsredovisning och räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses en revisor och en revisorssuppleant.

8 § Kallelse

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom utsändande av föredragningslista med möteshandlingar, via e-post, senast tre (3) veckor före årsstämman.

9 § Ärenden på årsstämma

På årsstämman ska följande ärenden behandlas.

- 1) Val av ordförande vid stämman.
- 2) Upprättande och godkännande av röstlängd.
- 3) Val av en eller två justerare.
- 4) Prövande av om stämman blivit behörigen sammankallad.
- 5) Godkännande av dagordning.
- 6) Framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen.
- 7) Beslut om
 - a) Fastställande av resultaträkningen och balansräkningen.
 - b) Disposition av aktiebolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen.
 - c) Ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktören
- 8) Fastställande av arvode till styrelsen och i vissa fall revisorn.
- 9) Val av styrelse och revisor.
- 10) Annat ärende, som ska tas upp på stämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen.

10 § Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår omfattar tiden fr.o.m. den 1 januari t.o.m. den 31 december.

Bolagets räkenskapsår omfattar tiden fr.o.m. den 1 [X] t.o.m. den 28/30/31[Y].